

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений підрозділ «Кадіївський педагогічний коледж
Луганського національного університету імені Тараса Шевченка»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
Г.І.Васильченко
«13» квітня 2017 р.

ПРОГРАМА
вступного іспиту
з навчальної дисципліни «УКРАЇНСЬКА МОВА» для
абітурієнтів на основі базової загальної середньої освіти
для спеціальностей:
231 СОЦІАЛЬНА РОБОТА
014 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО)

Розглянуто на засіданні приймальної
комісії і рекомендовано на
затвердження голові приймальної
комісії
Протокол № 7 від 13.04.2017 р.

ПРОГРАМА
вступного іспиту
з навчальної дисципліни «УКРАЇНСЬКА МОВА» для
абітурієнтів на основі базової загальної середньої освіти
для спеціальностей:
231 СОЦІАЛЬНА РОБОТА
014 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Українська мова є державною мовою України. Це передбачає її пріоритетне використання в усіх сферах суспільного життя. Оволодіння українською мовою учнями профільної ланки сприяє залученню до надбань культури українського народу, виробляє почуття впевненості у власних силах, допомагає свідомо мотивувати вибір майбутньої професії.

Програму з української мови укладено на основі Закону України і відповідно до Державного Стандарту базової та повної загальної середньої освіти.

Письмова робота з української мови у вигляді тестів надає можливість об'єктивно перевірити знання абітурієнтів.

1. Для складання вступного іспиту з української мови абітурієнт повинен володіти такими основними мовними розділами:

Тема 1. Фонетика. Графіка. Орфоєпія. Орфографія.

Звуки мови і звуки **Кількість мовлення.** Голосні та приголосні звуки. Приголосні тверді та м'які, дзвінкі й глухі; вимова звуків, що позначаються буквами *г і г*.

Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв *я, ю, є, ї*.

Склад. Наголос. Орфоєпічний словник і словник наголосів. Вимова наголошених і ненаголошених голосних. Ненаголошені голосні [e], [u], [o] в коренях слів. Ненаголошені голосні, що не перевіряються наголосом.

Орфоєпічна помилка (практично).

Правопис. Орфограма (практично).

Основні правила переносу. Позначення на письмі ненаголошених голосних [e], [u] у коренях слів.

Орфографічний словник.

Орфографічна помилка (практично), її умовне позначення.

Тема 2. Вимова приголосних звуків.

Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних.

Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків (практично). Чергування [o] — [a], [e] — [i], [e] — [и]; [o], [e] з [i]; [e] — [o]

після [ж], [ч], [ш]; [и], [і] після [ж], [ч], [ш], [шч] та [г], [к], [х] у коренях слів; [г], [к], [х] — [ж], [ч], [ш] — [з'], [ц'], [с'].

Основні випадки чергування у — в, і — й.

Орфоенія. Вимова префіксів з- (зі-, с-), роз-, без-.

Правопис. Позначення м'якості приголосних на письмі буквами ь, і, є, ю, я. Сполучення ьо, йо.

Правила вживання м'якого знака.

Правила вживання апострофа. Правильна вимова та написання слів з апострофом.

Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних та збігу однакових приголосних звуків.

Написання слів іншомовного походження: *и, і* у словах іншомовного походження; правопис м'якого знака та апострофа; подвоєння букв у словах іншомовного походження.

Словник іншомовних слів.

Тема 3. Лексикологія. Фразеологія

Лексичне значення слова. Однозначні і багатозначні слова (повторення). Вживання багатозначних слів у прямому і переносному значеннях (повторення). Лексична помилка (практично).

Загальноживані (нейтральні) і стилістично забарвлені слова.

Ознайомлення з тлумачним і перекладним словниками.

Групи слів за значенням: синоніми, антоніми, омоніми. Ознайомлення зі словниками антонімів, синонімів.

Фразеологізми. Поняття про фразеологізм, його лексичне значення. Джерела українських фразеологізмів. Прислів'я, приказки, крилаті вирази, афоризми як різновиди фразеологізмів. Фразеологізми в ролі членів речення. Ознайомлення із фразеологічним словником.

Походження (етимологія) слова. Етимологічний словник української мови.

Тема 4. Будова слова. Орфографія Корінь, суфікс, префікс і закінчення — значущі частини слова

(повторення і поглиблення відомостей).

Орфоенія. Вимова префіксів *пре-, при-, прі-*.

Правопис. Вивчені орфограми в значущих частинах слова (повторення). Написання префіксів *пре-, при-, прі-*.

Внутрішньопредметні зв'язки

Лексикологія і фразеологія. Засвоєння нових слів (у тому числі власне українських) і фразеологізмів, прислів'їв, крилатих висловів.

Грамматика. Особливості будови вивчених частин мови.

Культура мовлення і стилістика. Використання в мовленні слів із суфіксами і префіксами, що надають емоційного забарвлення і виразності тексту. Спільнокореневі слова як засіб зв'язку речень у тексті. Уникнення помилок, пов'язаних з не виправданим уживанням спільнокоренових слів. Засвоєння складних випадків слововживання.

Текст (риторичний аспект). Удосконалення вмінь знаходити інформацію до обраної теми, аналізувати її, виділяти головне і другорядне, добирати ключові слова для висловлювання, розташовувати в логічній послідовності відповідно до задуму.

Тема 5. Словотвір. Орфографія

Змінювання і творення слів. Основні способи словотворення: префіксальний, суфіксальний, префіксально-суфіксальний, безафіксний, складання основ (або слів), перехід слів з однієї частини мови в іншу.

Словотвірний словник.

Зміни приголосних при творенні слів: іменників з суфіксом *-ин (а)* від прикметників на *-ський, -цький*; буквосполученням *-чн- (-шн-)*. Зміни приголосних при творенні відносних прикметників з суфіксами *-ськ-, -цьк-, -зьк-* та іменників з суфіксами *-ств (о), -зств (о), -цств (о)*.

Складні слова. Сполучні *о, е* в складних словах. Творення складноскорочених слів.

Правопис складних слів разом і через дефіс, написання слів з *нів-*; правопис складноскорочених слів.

Тема 6. Морфологія. Орфографія

Загальна характеристика частин мови

Іменник

Іменник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники — назви істот і неістот (повторення). Іменники загальні та власні. Рід іменників (повторення). Іменники спільного роду.

Число іменників (повторення). Іменники, що мають форми тільки однини або тільки множини.

Відмінки іменників, їх значення.

Відмінювання іменників. Поділ іменників на відміни.

Відмінювання іменників I відміни. Відмінювання іменників II відміни.

Особливості відмінювання іменників чоловічого роду в родовому відмінку.

Відмінювання іменників III—IV відмін. Незмінювані іменники.

Відмінювання іменників, що мають форму лише множини.

Особливості творення іменників.

Правопис іменників

Велика буква і лапки у власних назвах. *Не* з іменниками.

Букви *-а (-я), -у (-ю)* в закінченнях іменників чоловічого роду другої відміни.

Букви *е, и, і* в суфіксах *-ечок, -ечк, -ичок, -ичк, -інн (я), -ення (-я), -н (я), -инн (я), -ив (о), -ев (о)*.

Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові.

Тема 7. Прикметник

Загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль Групи прикметників за значенням: якісні, відносні, присвійні. Перехід прикметників з однієї групи в іншу.

Ступені порівняння якісних прикметників, їх творення. Відмінювання прикметників. Повні й короткі форми прикметників.

Прикметники твердої і м'якої груп.

Творення прикметників. Перехід прикметників в іменники.

Правопис прикметників

Написання прикметників із суфіксами: *-еньк-*, *-есеньк-*, *-ісіньк-*, *-юсіньк-*, *-ськ-*, *-цьк-*, *-зьк-*.

Букви *е, о, и* у прикметникових суфіксах *-ев-(-єв-)*, *-ов-(-йов-, -ьов-)*, *-ин-, -ін-, -ичн.*

Написання *не* з прикметниками.

Написання *-н-* і *-нн-* у прикметниках.

Написання складних прикметників разом і через дефіс. Написання прізвищ прикметникової форми.

Внутрішньоприметні зв'язки

Культура мовлення і стилістика. Використання в мовленні прикметників-синонімів.

Правильне вживання в мовленні вищого і найвищого ступенів порівняння прикметників.

Лексикологія і фразеологія. Засвоєння прикметників-означень, фразеологізмів з прикметниками. Прикметники-синоніми та антоніми.

Текст (риторичний аспект). Роль прикметників-епітетів у розкритті задуму висловлювання.

Тема 8. Числівник

Загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.

Числівники кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) і порядкові.

Числівники прості, складні і складені.

Відмінювання числівників.

Творення числівників.

Правопис. Буква *ь* на кінці числівників і перед закінченням у непрямих відмінках.

Роздільне написання складених числівників.

Написання разом порядкових числівників з *-тисячний*.

Тема 9. Займенник

Загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.

Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні; питальні й відносні; заперечні; означальні й неозначені (ознайомлення).

Відмінювання займенників усіх розрядів.

Правопис займенників

Приставний *н* у формах особових і вказівних займенників. Написання разом і через дефіс неозначених займенників. Правопис заперечних займенників. Написання займенників з прийменниками окремо.

Тема 10. Дієслово

Загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.

Форми дієслова: неозначена форма, особові форми, дієприкметник, дієприслівник, безособові форми на *-но*, *-то* (загальне ознайомлення).

Неозначена форма (інфінітив) та особові форми. Доконаний і недоконаний види дієслова.

Часи дієслова. Теперішній час. Минулий час. Зміна дієслів у минулому часі. Майбутній час. Дієслова I і II дієвідмін. Дієвідмінювання дієслів теперішнього і майбутнього часу.

Способи дієслів (дійсний, умовний, наказовий). Творення дієслів умовного способу і наказового способу.

Безособові дієслова.

Способи творення дієслів.

Правопис дієслів

Не з дієсловами (повторення).

Правопис *-ться*, *-шся* в кінці дієслів (повторення).

Букви *е*, *и* в особових закінченнях дієслів I і II дієвідмін (повторення).

Буква *ь* у дієсловах наказового способу.

Тема 11. Дієприкметник

Як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.

Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього і минулого часу.

Дієприкметниковий зворот. Безособові дієслівні форми на *-но*, *-то*.

Правопис дієприкметників

Правопис голосних у закінченнях дієприкметників.

Відокремлення комами дієприкметникових зворотів (після означуваного іменника).

Правопис голосних і приголосних у суфіксах дієприкметників.

Написання *-н-* у дієприкметниках та *-нн-* у прикметниках дієприкметникового походження.

Не з дієприкметниками.

Тема 12. Дієприслівник

Як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.

Вид і час дієприслівників. Дієприслівники недоконаного і доконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.

Правопис дієприслівників

Коми при дієприслівниковому звороті й одиничному дієприслівникові.

Не з дієприслівниками.

Тема 13. Прислівник

Загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.

Розряди прислівників (практично).

Ступені порівняння прислівників. Способи їх творення.

Правопис прислівників

Букви *-н-* та *-нн-* у прислівниках.

Не і *ні* з прислівниками.

И та *і* в кінці прислівників.

Правопис прислівників на *-о*, *-е*, утворених від прикметників та дієприкметників.

Написання прислівників разом і через дефіс.

Написання прислівникових словосполучень типу: *раз у раз*, *з дня на день*.

Тема 14.

Службові частини мови Прийменник.

Сполучник. Частка. Вигук.

Прийменник як засіб зв'язку в словосполученні.

Непохідні й похідні прийменники.

Правопис прийменників

Написання похідних прийменників разом, окремо і через дефіс.

Правопис сполучників

Написання сполучників разом і окремо.

Внутрішньоопредметні зв'язки

Лексикологія і фразеологія. Сполучники-синоніми й антоніми, фразеологізми і крилаті вислови зі сполучниками.

Синтаксис. Сполучник як засіб зв'язку однорідних членів речення, частин складносурядного і складнопідрядного речення.

Культура мовлення і стилістика. Використання в мовленні сполучників-синонімів.

Текст (риторичний аспект). Використання сполучників для зв'язку речень у тексті і як засобу створення антитези.

Розряди часток за значенням.

Правопис часток

Написання часток *-бо*, *-но*, *-то*, *-таки*.

Не і *ні* з різними частинами мови (узагальнення).

Правопис вигуків

Дефіс у вигуках.

Кома і знак оклику при вигуках.

Тема 15. Синтаксис. Пунктуація

Словосполучення і речення.

Словосполучення. Будова і види словосполучень за способами вираження головного слова.

Речення. Види речень за метою висловлювання; окличні речення (повторення). Речення прості й складні (повторення), двоскладні й односкладні. Порядок слів у реченні. Логічний наголос.

Правопис. Розділові знаки в кінці речення (повторення).

Тема 16. Просте речення. Двоскладне речення Односкладні речення. Неповні речення

Головні і другорядні члени речення *Підмет і присудок*. Способи вираження підмета. Простий і складений присудок (іменний і дієслівний).

Означення, додаток і обставина як другорядні члени речення (повторення). Прикладка як різновид означення. Види обставин (за значенням). Порівняльний зворот.

Правопис. Тире між підметом і присудком.

Написання непоширених прикладок через дефіс; прикладки, що беруться в лапки.

Виділення порівняльних зворотів комами.

Повні й неповні речення

Правопис. Тире в неповних реченнях.

Тема 17. Речення з однорідними членами

Однорідні члени речення (із сполучниковим, безсполучниковим і змішаним зв'язком). Речення з кількома рядами однорідних членів. Однорідні й неоднорідні означення.

Узагальнюючі слова в реченнях з однорідними членами. *Правопис.* Кома між однорідними членами.

Двокрапка і тире при узагальнюючих словах у реченнях з однорідними членами.

Тема 18. Речення зі звертаннями, вставними словами (словосполученнями, реченнями). Речення з відокремленими членами.

Звертання непоширені й поширені. Вставні слова (словосполучення, речення).

Правопис. Розділові знаки при звертанні і вставних словах.

Внутрішньооб'єктні зв'язки

Лексикологія і фразеологія. Засвоєння фразеологізмів (у тому числі прислів'їв і приказок), крилатих висловів (з відокремленими членами речення).

Культура мовлення і стилістика. Правильна побудова речень з дієприкметниковими і дієприслівниковими зворотами. Дієприслівникові звороти як засіб зв'язку речень у тексті. Інтонація речень з відокремленими й уточнюючими членами. Синоніміка простих речень з відокремленими членами і складних речень.

Текст (риторичний аспект). Використання виражальних засобів фразеології та відокремлених членів речення в мовленні.

Тема 19. Складне речення і його ознаки

Складні речення без сполучників, з сурядним і підрядним зв'язком.

Складносурядне речення, його будова і засоби зв'язку в ньому. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення.

Правопис. Розділові знаки між частинами складносурядного речення.

Тема 20. Складнопірядне речення

Будова і засоби зв'язку в ньому.

Основні види складнопірядних речень: з означальними, з'ясувальними, обставинними пірядними частинами (місця, часу, способу дії і ступеня, порівняльні, причини, мети, умови, наслідкові, допустові).

Складнопірядне речення з кількома пірядними частинами.

Правопис. Розділові знаки між головною і пірядною частинами складнопірядного речення.

Розділові знаки у складнопірядному реченні з кількома пірядними частинами.

Тема 21. Безсполучникове складне речення

Смислові відношення між частинами безсполучникового складного речення.

Правопис. Розділові знаки у безсполучниковому складному реченні.

Тема 22. Складне речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку

Правопис. Розділові знаки в складному реченні з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку.

Тема 23. Складне синтаксичне ціле (ССЦ)

Його основні ознаки.

ССЦ і абзац. Види і засоби міжфразного зв'язку. Актуальне членування речень у висловлюванні: відоме і нове.

Правопис. Повторення вивчених пунктограм у простому і складному реченнях.

Тема 24. Розділові знаки у синтаксичних конструкціях.

Розставляти правильно розділові знаки у простому і складному реченнях згідно з вивченими правилами;

знаходити у реченні вивчені частини мови, орфограми; *доводити* приналежність слова до частини мови, обґрунтовує написання орфограми; *виправляти* допущені помилки;

складати прості і складні речення; *читати* й *переказувати* тексти з різними видами речень.

Тема 25. Пряма і непряма мова

Як засоби передачі чужої мови. Заміна прямої мови непрямою.

Цитата як спосіб передачі чужої мови. Діалог.

2. Рекомендована література:

1. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Українська мова 5-9 кл. Перун, 2011.
2. Гайвонюк Н.В. Українська мова: схеми, таблиці, тести: навч. посібник. / Н.В. Гайвонюк, О.В. Кардашюк, О.В. Кульбабська. Львів: Світ, 2005.
3. Заболотний В.В., Заболотний О.В. Українська мова (підручник) 8 клас К:Генеза, 2008.

4. Заболотний В.В., Заболотний О.В. Українська мова (підручник) 9 клас К.: Генеза, 2009.
5. Авраменко О.М. Українська мова. Збірник текстів для диктантів. 9 клас. К.: Грамота, 2008.
6. Вознюк Г.Л., Василюшин І.П., Ментинська І.Б. Збірник тестових завдань з української мови та літератури: Посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання випускників середніх шкіл і вступників до Національного університету «Львівська політехніка» Львів, 2011.
7. Грибіниченко Т.О. Збірник диктантів з української мови К.: Либідь, 1998.
8. Домарецька Г.А. Українська мова. Тестові завдання для перевірки знань Навчальна книга – Богдан 2011.
9. Козачук Г.О. Українська мова: практикум: навч. посібник. - 2-е вид, перероб. і допов. К.: Вища школа, 2008.
10. Куриліна О.В., Овчиннікова І.І., Земляна Г.І. Українська мова. Довідник. Завдання в тестовій формі. 5-11 кл. Абетка, 2011.
11. Пазяк О.М., Сербенська О.А., Фурдуй М.І. Українська мова: Практикум: навч. посібник К.: Либідь, 2001.
12. Пономарева О.Д. Сучасна українська мова: Підручник К.: Либідь, 2001.
13. Ужченко В.Д. Сучасна українська мова: Збірник вправ і завдань: навч. посібник К.: Вища школа, 2006.
14. Шкуратяна Н.Г., Шевчук С.В. Сучасна українська літературна мова: Модульний курс: навч. посібник К.: Вища школа, 2007.
15. Український правопис, К., Наукова думка, 2003.
16. Словник іншомовних слів К.: Вища школа, 2001.

3. Критерії оцінювання письмової роботи абітурієнтів при складанні вступного іспиту з української мови

Основною формою перевірки знань з української мови є тест.

1. Перевірки підлягають:

- всі зазначені в програмі розділи з української мови

2. Одиниця контролю: тести.

3. Оцінювання

- Тести оцінюються 100 балами, тобто 2 бали за 1 тест.

Нормативи оцінювання тестів

Кількість набраних балів, що відповідають нормам оцінювання	Кількість правильних відповідей	Отримані бали
0-49	19 і нижче	1,2,3
50	20	4
65	25	5
70	30	6
75	35	7
80	40	8
85	45	9
90	47	10
95	49	11
100	50	12

Робота над тестами триває одну академічну годину.